

Usnesení Evropského výboru regionů k návrhu rozpočtu EU na rok 2018

(2017/C 306/02)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

— s ohledem na své stanovisko Revize víceletého finančního rámce v polovině období (VFR);

— s ohledem na Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. března 2017 o obecných pokynech pro přípravu rozpočtu na rok 2018 – oddíl III – Komise (2016/2323(BUD));

1. vítá skutečnost, že v přijatém rozpočtu EU na rok 2017 bylo vzato v potaz jeho doporučení na zvýšení investic do výzkumu, inovací a infrastruktury, vyčleňují se v něm dostatečné prostředky na závazky a platby pro Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí a zvyšují se prostředky na vybudování chybějících přeshraničních dopravních propojení⁽¹⁾. Dále však zdůrazňuje, že stále existuje mnoho oblastí, v nichž – zejména kvůli omezené výši rozpočtu EU – k jeho požadavkům přihlédnuto nebylo a kde by další úsilí bylo žádoucí;

2. zdůrazňuje, že je nutné, aby rozpočet EU na rok 2018 poskytl Evropské unii prostředky nezbytné pro řešení naléhavých společných evropských výzev, zejména v souvislosti s migrací, bezpečností, změnou klimatu a hospodářským a sociálním oživením, a tím přinesl konkrétní evropskou přidanou hodnotu evropským občanům;

3. opakuje, že rozpočtu EU stále chybí určitá míra flexibility, díky níž by mohl reagovat na řadu nepředvídaných událostí současně, a že navrhovaný přezkum VFR v polovině období byl navržen tak, aby tuto otázku řešil;

4. lituje, že Radě trvalo tak dlouho, než zaujala postoj vůči návrhu Komise na přezkum v polovině období, a rozpočtový orgán tedy nemohl využít všech opatření, která Komise v rozpočtovém procesu na rok 2017 navrhla. Oceňuje však dohodu, jíž dne 5. dubna 2017 konečně dosáhly Evropský parlament a Rada a jejímž výsledkem je navýšení o 6,009 miliardy EUR (15 % přerozdělení, 85 % nepřidělené zdroje) zahrnující 3,9 miliardy EUR na opatření v souvislosti s migrací uvnitř EU (2,55 miliardy EUR) a na řešení prvotních příčin migrace externě (1,39 miliardy EUR) a také 2,1 miliardy EUR na pracovní místa a růst, pod což spadá 1,2 miliardy EUR na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí;

5. vítá, že v roce 2017 byly navýšeny finanční prostředky na řešení migrace a uprchlické krize. Požaduje další navýšení fondů, jako je Azylový, migrační a integrační fond (AMIF), Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), aby bylo možné zajišťovat systematický a udržitelný přístup k řízení migrace a hraničním kontrolám. Opakuje svůj požadavek na usnadnění přímějšího přístupu místních a regionálních orgánů k finančním prostředkům určeným na řízení migrace a integrace. Rovněž navrhuje poskytování dostatečných finančních prostředků na provádění dobrovolného navracení do země původu, jakož i pomoc zemím původu při reintegraci svých znovu přijatých státních příslušníků. Shledává, že rovněž důležité jsou pokyny pro možné synergie mezi stávajícími fondy určenými k těmto účelům;

6. s obavami poznamenává, že v rozpočtu EU pro rok 2017 byly bezprecedentně výrazně sníženy prostředky na platby pro programy politiky soudržnosti a že pouze díky opravnému rozpočtu č. 4 pro rok 2016 se zamezilo ještě výraznějšímu snížení. Zdůrazňuje, že je zcela nezbytné, aby všechny příslušné subjekty vynaložily co největší úsilí pro zrychlení provádění, a že je naprosto zásadní zajistit dostatečné prostředky na platby v roce 2018 s cílem zamezit hromadění dalších nevyřízených plateb. V tomto ohledu vítá předběžný odhad plateb do roku 2020 předložený Komisí v rámci návrhu na přezkum VFR v polovině období. Bude se snažit určit, jaké postupy pro zrychlení míry využití prostředků programů politiky soudržnosti se doposud osvědčily, a informovat o nich rozpočtový orgán;

⁽¹⁾ Prostředky na závazky v bodě 06 02 01 01 „Odstranění úzkých míst, zlepšení interoperability železnic, doplnění chybějících spojení, a zlepšování přeshraničních úseků“ byly oproti roku 2016 zvýšeny o dodatečných 82,28 mil. eur.

7. opakuje, že je vzhledem k důležitosti venkovských oblastí v Evropě nutné posílit finanční podporu EU na rozvoj venkova, a žádá o přímo přístupné finanční prostředky pro evropské zemědělce, kteří byli zasaženi pohromami a různými krizemi⁽²⁾. Zdůrazňuje zejména to, že je důležité posílit opatření zaměřená na zajištění potravinového zabezpečení a podporu zemědělcům, které postihla krize, především ta, jež zasáhla odvětví mléka a mléčných výrobků, ale také odvětví masa a ovoce a zeleniny;
8. vyzývá k tomu, aby byly poskytnuty dostatečné finanční prostředky na posílení politik územní spolupráce s cílem zajistit jejich přínos k dosažení harmonického hospodářského, sociálního a územního rozvoje v celé Evropské unii;
9. vítá návrh Komise prodloužit EFSI do roku 2020, ale trvá na tom, aby byly dále vyjasněny a posíleny synergie s evropskými strukturálními a investičními fondy (ESI fondy). Připomíná, že EFSI 2.0 nemá nahradit stávající fondy EU, a žádá, aby byla vyjasněna definice zásady adicionality a aby se stimulovala zeměpisná vyváženost tím, že se bude podporovat vypracovávání regionálních investičních strategií a využívání investičních platforem. Opakuje, že je rozhodně proti tomu, aby bylo prodloužení EFSI financováno z Nástroje pro propojení Evropy;
10. jak je uvedeno v odstavci 25 stanoviska Výboru regionů SEDEC-VI/008 Reakce EU na demografickou výzvu, požaduje, aby EU usilovala o začlenění demografických otázek do všech oblastí politik, zahrnula do svého rozpočtu položky zaměřené na umožnění rozvoje těchto politik a činností a vytvořila prioritní mechanismy pro ty regiony, kde jsou dopady demografické změny zvláště výrazné;
11. požaduje, aby byla pro program Horizont 2020 v roce 2018 zajištěna přiměřená výše prostředků na závazky, ale s obavami podotýká, že mnoho zúčastněných stran, včetně malých a středních podniků, je kvůli omezeným zdrojům odrazováno od překládání návrhů projektů v rámci programu Horizont 2020;
12. zdůrazňuje potřebu navýšit prostředky pro program COSME s cílem zaručit malým a středním podnikům odpovídající přístup k financování a podpořit vytváření pracovních míst v Unii;
13. vítá záměr Komise vynaložit dalších 500 milionů EUR na prostředky na závazky pro Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí. Kromě toho poukazuje na důležitost nepřetržitého rozvoje systému záruk pro mladé lidi, neboť výsledky dosažené v rámci tohoto programu nemohou být považovány za plně uspokojivé;
14. připomíná, že v roce 2018 bude proveden přezkum Nástroje pro propojení Evropy a programu Horizont 2020 v polovině období a budou předloženy návrhy pro další rámcový program (RP9). Celý tento proces se pojí s vyjednáváním o příštím VFR, proto zdůrazňuje, že v diskusích o vystoupení UK z EU bude nutné řešit mnoho zásadních otázek;
15. vyzdvihuje obrovský úspěch programu Erasmus v řešení problémů mladých lidí s přístupem k vhodnému vzdělání, příležitostí v oblasti odborné přípravy či pracovním příležitostí. Žádá, aby byly vyčleněny odpovídající finanční prostředky na Evropský sbor solidarity. Pokud budou mít mladí lidé možnost získat další dovednosti prostřednictvím práce a dobrovolné činnosti, bude to mít pozitivní vliv na veřejný i na soukromý sektor. Zdůrazňuje tudíž význam spolupráce se soukromým sektorem za účelem spojení veřejných a soukromých prostředků na iniciativy, jako je Evropský sbor solidarity⁽³⁾;
16. zdůrazňuje, že EU by se měla ve velké míře zapojit do plnění svých závazků v oblasti životního prostředí, a to tak, že bude provádět konkrétní a důvěryhodné politiky v oblasti klimatu, které vycházejí ze soudržného regulačního rámce a jsou jim přiděleny dostatečné finanční prostředky. Vyzývá proto Komisi, aby ve svém návrhu rozpočtu na rok 2018 poskytla dostatečné prostředky a provedla průběžné hodnocení pokroku, pokud jde o dosažení cíle výdajů na změnu klimatu ve výši 20 %, který je součástí VFR na období 2014–2020;

⁽²⁾ Usnesení Výboru regionů k návrhu rozpočtu EU na rok 2017.

⁽³⁾ Stanovisko VR COR-2017-00851.

17. s obavami poznamenává, že pokud nebude vynaloženo další výrazné úsilí, nebudou splněny cíle EU v oblasti biologické rozmanitosti na rok 2020. Zdůrazňuje proto, že je důležité rozšířit ochranu biologické rozmanitosti na celý rozpočet EU, zvýšit v souladu s čl. 9 odst. 4 nařízení o LIFE financování soustavy Natura 2000 v rámci současného programu LIFE a zajistit další financování nových opatření v rámci nadcházejícího akčního plánu pro lepší provádění směrnic o přírodě do roku 2020. Zdůrazňuje v této souvislosti, že spuštění nástroje Evropské komise pro vzájemné hodnocení v rámci přezkumu provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí bude v roce 2018 vyžadovat vyčlenění odpovídajících prostředků z rozpočtu, které by měly doplnit stávající rozpočtové prostředky podporující efektivní provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí v souladu s programem zlepšování právní úpravy;
18. podporuje návrh Evropské komise zvýšit míru financování na podporu opatření k předvídaní a prevenci velkých přírodních katastrof a obnově po nich v rámci investičních priorit EFRR na 90 %;
19. předpokládá, že Evropská komise spustí v roce 2017 v rámci přezkumu provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí svůj nástroj pro vzájemné hodnocení, a očekává, že tomuto nástroji budou v roce 2018 přiděleny dostatečné prostředky, aniž by to ohrozilo další oblasti rozpočtu, které podporují provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí;
20. žádá, aby se finanční prostředky Evropské politiky sousedství určené na spolupráci postupně koncentrovaly na financování projektů na nižší než celostátní úrovni s cílem přizpůsobit finanční prostředky EU potřebám místních a regionálních zúčastněných stran;
21. zdůrazňuje význam využití součinnosti mezi stávajícími fondy, jako je nástroj pro uprchlíky v Turecku (3 mld. eur), nouzový svěřenský fond EU pro Afriku (1,8 mld. eur) či regionální svěřenský fond EU zřízený v reakci na krizi v Sýrii (1 mld. eur), jakož i dalších finančních nástrojů, které by mohly v období 2016–2020 potenciálně poskytnout až 8 mld. eur s cílem splnit závazky vyplývající z dohod. Měla by se prozkoumat i další možná součinnost s ESI fondy;
22. vyzývá Komisi, aby zvážila možnost opětovného zavedení nástroje pro místní správu (LAF) používaného přístupujícími zeměmi a rozšíření oblasti jeho použití i na země Evropské politiky sousedství s přísnými pravidly proplácení, která budou podmínkou pro provádění konkrétnějších, udržitelnějších projektů;
23. požaduje zřízení nástroje Unie pro stabilizaci, aby např. libyjským místním orgánům bylo prostřednictvím programů budování kapacit umožněno posílit jejich vlastní kapacity určené pro poskytování služeb občanům, budovat územní rozvoj a vytvářet pracovní místa. V této souvislosti lze jako o hodnotném nástroji uvažovat o svěřenském fondu, který by byl spravován ve spolupráci s evropskými městy a regiony, a to zejména s využitím inovativních právních nástrojů;
24. požaduje, aby bylo zajištěno financování na program Erasmus pro zvolené místní a regionální představitele, jehož cílem bude zvýšit jejich schopnost vyměňovat si názory a osvědčené postupy se svými partnery s cílem propagovat udržitelný místní a regionální rozvoj;
25. připomíná požadavky na rovné příležitosti při sestavování rozpočtu a žádá, aby byla tato zásada plošně používána v rozpočtu na rok 2018;
26. zdůrazňuje, že je nutné, aby se v návrhu rozpočtu EU na rok 2018 jasně odrazilo hledisko rovnosti žen a mužů, a to v souladu se zásadami, z nichž vychází evropský sociální model v oblasti prosazování této rovnosti;
27. pověřuje předsedu, aby toto usnesení předložil Komisi, Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému účetnímu dvoru a předsedovi Evropské rady.

V Bruselu dne 12. května 2017

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA